

Rapport fra vurderingsutvalget for dramatikk 2025

Det er to innkjøpsordninger for ny norsk skjønnlitteratur for voksne, en automatisk med seks årlige frister og en selektiv med to årlige frister. Formålet med ordningene er at det blir skapt, utgitt, spredt og lest ny norsk skjønnlitteratur for voksne. Kulturrådet stiller et minstekrav til utgivelsenes kvalitet, og innkjøpene skal samlet sett bidra til stor bredde i norsk litteratur. Gjennom den selektive ordningen tilrettelegges det for at nye utgivere kan få sine publiserte titler vurdert for innkjøp. For den selektive innkjøpsordningen forholder utvalget seg til ordningens budsjettramme.

Vurderingsutvalget for dramatikk i bokform behandler dramatikk, filmmanus og tv-manus med voksne som primær målgruppe.

Ordningens retningslinjer:

[Ny norsk skjønnlitteratur for voksne – automatisk innkjøpsordning](#)

[Ny norsk skjønnlitteratur for voksne – selektiv innkjøpsordning](#)

Påmeldinger og innkjøp

Automatisk ordning	2021	2022	2023	2024	2025
Antall behandlede titler	7	10	9	6	7
Antall innkjøpt	6	10	8	6	7
Antall avslått	1	-	1	-	-
Innkjøpsprosent	85,7 %	100 %	88,9 %	100 %	100 %

Selektiv ordning	2021	2022	2023	2024	2025
Antall behandlede titler	1	1	-	1	-
Antall innkjøpt	1	1	-	1	-
Antall avslått	-	-	-	-	-
Innkjøpsprosent	100%	100%	-	100 %	-

Format og målform 2025

Automatisk ordning	Behandlet	Innkjøpt	Avslått	Innkjøpsprosent
Både papirbok og e-bok	7	7		100
Kun papirbok	-	-	-	-
Nynorsk	2	2	-	100 %
Bokmål	5	5	-	100 %

Selektiv ordning	Behandlet	Innkjøpt	Avslått	Innkjøpsprosent
Både papirbok og e-bok	-	-	-	-
Kun papirbok	-	-	-	-
Nynorsk	-	-	-	-
Bokmål	-	-	-	-

Om utvalget

Vurderingsutvalget for dramatikk i bokform har i 2025 bestått av:

Mikkel Bugge (leder) (1978), Oslo. Dramatiker, skjønnlitterær forfatter og manusforfatter.

Kristin Bjørn (1965), Troms. Forfatter, dramaturg og regissør. Leder av Scenetekstivalen, inngår i kunstnerisk ledelse av Ferske Scener.

Tore Vagn Lid (1973), Vestland. Regissør, forfatter og kunstnerisk leder for Transiteatret. Professor i regi ved Kunsthøgskolen i Oslo.

Lisa Charlotte Baudouin Lie (vara) (1980), Oslo. Scenekunstner, regissør, skuespiller, dramatiker og forfatter.

Malmfrid H. Hallum (ekstraleser) (1979), Akershus. Dramatiker.

Magnus Thunes Jensen (ekstraleser) (1979), Agder. Universitetslektor i nordisk ved Universitetet i Agder.

Utvalget har hatt ett møte. Møtet er gjennomført digitalt. Alle utvalgsmemberer leser og vurderer alle påmeldte titler. Ingen ekstraleser eller konsulenter ble brukt.

Tendenser og analyser

I år behandlet utvalget kun bøker på den automatiske ordningen. Det var syv påmeldte titler. Samtlige ble innkjøpt.

Årets dramatikkutgivelser utforsker i stor grad det nære og mellommenneskelige. Mange av tekstene kretser rundt relasjoner, familie, hjemsted og tilhørighet, og dramatikken utspiller seg ofte i små, lukkede rom. Kammerspillet står sterkt, med få karakterer og dialogbaserte situasjoner. Konfliktene ligger ofte i små forskyvninger i relasjoner og i det som ikke sies, snarere enn i store ytre hendelser.

Det er tydelige paralleller mellom flere av dramatikerne. Hos Jon Fosse, Monica Isakstuen, Arne Lygre og Fredrik Brattberg finner vi ulike, men beslektede måter å arbeide med et fortettet scenisk univers der få mennesker står i relasjon til hverandre og der dramatikken oppstår i språket. Selv om uttrykkene er forskjellige, peker tekstene mot en felles dramatisk tradisjon. Det psykologiske og relasjonelle står tydelig i sentrum. Innenfor dette landskapet markerer forfatterskapene seg likevel tydelig. Hos Isakstuen drives dramatikken av en rå og direkte energi der begjær, skam og familierelasjoner presses frem i språket. Lygre arbeider mer stillferdig og realistisk, med en dialog som søker det gjenkjennelige og hverdagslige. Brattberg undersøker relasjonene gjennom repetisjon og speilinger, mens Fosse arbeider i et allegorisk og mer metadramatisk register, der teatret selv blir en del av stoffet.

Ved siden av disse etablerte stemmene finner vi også forsøk på andre former. Tale Næss arbeider konsekvent med monologformen og undersøker hvordan en enkelt stemme kan bære dramatisk situasjon og refleksjon. Samlingen viser et forfatterskap som beveger seg mellom det litterære og det sceniske.

Samtidig er det tydelig for utvalget at samtiden i liten grad presser seg inn i tekstene. Til tross for en urolig politisk og geopolitisk tid vender mange av stykkene blikket innover mot individet og nære relasjoner. De større samfunnsmessige konfliktene som preger offentligheten, er i liten grad til stede i materialet.

Utvalget merker seg også en avstand mellom det som skrives for scenen og det som blir utgitt i bokform. Flere av de mest interessante scenetekstene fra teatrene finner ikke veien til forlagene, noe utvalget mener er uheldig. Samlet sett viser likevel årets utgivelser et felt preget av solide og etablerte forfatterskap, men også av en viss tilbakeholdenhet når det gjelder form, tematisk spennvidde og forholdet til samtidens konflikter.

Utvalget har jobbet godt sammen og retter en stor takk til sekretariatet for glitrende hjelp underveis.

Vedlegg

Påmeldinger og innkjøp fordelt på forlag:

Forlag	Behandlet	Innkjøpt	Avslått
GYLDENDAL NORSK FORLAG AS	3	3	-
H ASCHEHOUG & CO W NYGAARD AS	1	1	-
SOLUM BOKVENNEN AS	2	2	-
STIFTINGA DET NORSKE SAMLAGET	1	1	-
Totalt	7	7	-